

Jelentés

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság 2011. évi tevékenységéről

Összeállította:

**Závodzky Szabolcs
Igazgató**

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	4
2. Személyi állomány	4
3. Területi adatok	5
3.1. Védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek.....	5
3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai	9
3.3. Saját vagyonkezelésű területek	9
3.4. Terület nélküli értékek	11
4. Kutatás és monitorozás	12
4.1. Kutatás.....	12
4.2. Monitorozás.....	12
4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként	13
5. Kezelési tevékenység	14
5.1. Kezelési tervek	14
5.2. Élőhely fenntartás, kezelés	14
5.3. Élőhely rehabilitáció	17
5.4. Fajmegőrzési tevékenységek.....	21
5.5. Saját állatállomány	22
5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás	23
5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás.....	23
5.8. Halászati vizek	24
6. Projektek	25
7. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység.....	26
7.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma	26
7.2. Szabálysértés	27
7.3. Természetvédelmi bírság.....	28
7.4. Büntető ügyek	28
7.5. Polgári perek	28
8. Őrszolgálat	29
9. Költségvetés és vagyon	32
9.1. Kiadások.....	32
9.2. Bevételek	32
9.3. Vagyon	33
9.4. Épületek.....	34
9.5. Eszközök	34
10. Bemutató, oktatás, társadalmi kapcsolatok	39
10.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelés infrastruktúra	39
10.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások	44
10.3. Kiadványok	47
10.4. Látogatóstatisztika.....	48
10.5. Tervezett fejlesztések	50
10.6. Együttműködési megállapodások.....	50
10.7. Fontosabb események	51
11. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel.....	52

12.	Belföldi és külföldi együttműködés.....	53
13.	Ellenőrzés	55
14.	Fontosabb célkitűzések a következő évre.....	57

1. Bevezetés

Jelen dokumentum a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság (DDNPI) 2011 évi tevékenységét összefoglaló beszámoló. A Beszámoló célja, hogy bemutassa az Igazgatóság 2011 évi stratégiai céljait, és az ahhoz kapcsolódó operatív intézkedések végrehajtását. A Beszámoló a Nemzeti Környezetvédelmi Program és a Nemzeti Természetvédelmi Alapterv meghatározott feladataival összhangban készült, melynek keretében áttekintettük a természetvédelmi tájegységek és a különböző szakterületek legfontosabb feladatait az adott területen dolgozó munkatársak segítségével.

2. Személyi állomány

Az Igazgatóság engedélyezett létszáma 2011. évben 68 főben lett meghatározva, amelynek mintegy 57 %-át képezik a tájegységekben, valamint területi osztályokon dolgozó természetvédelmi őrök, referensek, szakreferensek, területi osztályvezetők. A fennmaradó 43 % az Igazgatóság központi létszámát képező referensekből, szakreferensekből, és vezetői létszámból tevődik össze. A feladatok széles skálája, a terület szétszórt jellege miatt a létszámkeret – az előző évekhez hasonlóan – szűknek mutatkozott. A zavartalan feladatellátást a közmunkaprogram keretén belüli, foglalkoztatással tudtuk megoldani. A 2011.évi programot Igazgatóságunk foglalkoztatási és természetvédelmi szempontból egyaránt hasznosnak ítéli meg. A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területén ugyanis számos olyan természeti terület található, amelynek fenntartása időről időre jelentősebb munka- és emellett kisebb mértékű eszközigénnyel jár, ami intézményi költségvetésünkől nem vagy kizárólag más szakmai feladatok háttérbe szorítása révén fedezhető.

3. Területi adatok

3.1. Védett, védelemre tervezett természeti, Natura 2000 és egyéb területek

3.1.1. Védelemre tervezett természeti területek

2011-ben új védetté nyilvánításra illetve természetvédelmi kezelési terv kihirdetésére nem került sor. A „Danubeparks” pályázati forrásból a Vojvodina Sume szerb természetvédő kollégákkal közösen kezelési tervet készítettünk a két országot érintő Karapanca/Karapandza nevű, a Duna bal partján elhelyezkedő határon átnyúló vizes élőhely komplexumra vonatkozóan, ami alapja lehet egy nemzetközi természetvédelmi pályázatnak is.

3.1.2. Védett természeti területek

Ex lege védett természeti területek: lápok,

A Vidékfejlesztési Minisztérium szakmai irányítása mellett felülvizsgáltuk, javítottuk és kiegészítettük a korábbi lápkataszteri nyilvántartást. Lehatároltunk 68 új lápfoltot, de a korábbi lehatárolás kihirdetettsége is hiányosnak mondható, ezért a további, bővítésre váró lápok száma is jelentős: 51 egyáltalán nem szerepelt a tájékoztatóban és 60 láp csak részben, ezek ellenőrzendők a későbbiekben.

3.1.3. Natura 2000 területek

3.1.4. Nemzetközi jelentőségű területek

MAB bioszféra-rezervátumok

Tervezett Mura-Dráva-Duna Bioszféra Rezervátum

A tervezett bioszféra rezervátum egy nagy kiterjedésű, összefüggő folyómenti ökoszisztémát fed le és az első, határon átnyúló védett terület lesz Horvátország és Magyarország között. A kezdeményezés a horvát és a magyar természetvédelmi szervek (Kopácsi Rét Természeti Park, Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság) közötti korábbi kapcsolatokra nyúlik vissza és számos civil szervezet támogatását is élvezi.

A mellékágak, holtágak, ártéri erdők és üde gyepek a legfontosabb élőhelytípusok, a rétisas, fekete gólya, vidra, hód, csermelyciprus, hármalevelű szellőrózsa pedig néhány példa a folyók mellett található számos védett állat és növényfajból.

Európa diplomás területek

-

Világörökségi helyszínek

-

Geopark

-

3.1.5. Megkülönböztetett védelemben részesülő területek

Erdő-rezervátum

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság illetékességi területén lévő 9 erdőrezervátumból lezárult a Ropolyi erdőrezervátum üzemtervezése, további három területnél (Baláta, Kádársziget, Dél-Veránka) az üzemtervezés folyamatban van.

3.1.6. Magas Természeti értékű Területek

Igazgatóságunk a Sárvíz völgye Magas Természeti Értékű Területek keretében meghirdetett gyepgazdálkodás élőhely-fejlesztési célprogramban vesz részt saját vagyonkezelésben lévő gyepterületeiből 110,4 ha területen.

Bikács községhatárban 20 hektár területet kaszálással hasznosítunk. Többek között a réti iszlag (*Clematis integrifolia*), a hússzínű ujjaskosbor (*Dactylorhiza incarnata*) és a szibéria nőszirm (*Iris sibirica*) virágzására tekintettel a kaszálás július végén kezdődik.

Nagydorog községhatárban 20 ha szántóból gyeptelepítéssel átalakított területet kaszáltunk, kaszálásának ideje június közepére esik. A betakarított széna a saját juh-állatállomány téli takarmányozására van felhasználva.

A fennmaradó terület hasznosítása, mely a homoki és nedves réteket foglal magába, Bikács és jórészt Nagydorog községhatárban fekszik, legeltetéssel történik. A legeltetést a jelenleg 183 anyát számláló, nukleusz minősítésű ciktajuh végezi, mely létszámot 400 anyára kívánunk növelni.

2. Személyi állomány

		szakképzettség				
		alapfokú	középfokú	felsőfokú	nyelvismeret (fő/nyelvek száma)	továbbképzések, 2010-ben szerzett vizsgák, diplomák
dolgozók (fő)	Köztisztviselő		10	56	Angol alapfok: 8 fő Angol középfok: 14 fő Angol felsőfok: 4 fő Német alapfok: 5 fő Német középfok: 6 fő Német felsőfok: 3 fő	11
	Munka Törvénykönyv hatálya alá tartozó	1		1		
	Szerződéses		4			
	Összesen	1	14	57	40	11

3.1. Védett és védelemre tervezett területek

	Védett		Ebből fokozottan védett (ha)	Változás a tárgyévben (ha)	Védelemre tervezett	
	Száma (db)	Kiterjedése (ha)			Száma (db)	Kiterjedése (ha)
Nemzeti Park	1	49752	15004	-		641
Tájvédelmi Körzet	5	44227	4530	+ 10 340	1	3454
Természetvédelmi Terület	18	2984	405		14	5566
Ex lege védett láp	108	7939		-		
Ex lege földvár	131	3143		-		
Erdőrezervátum	9			-		

Összesen	272	108045	19939	+ 9781	15	9661
----------	-----	--------	-------	--------	----	------

Ramsari	4	19 704				
Bioszféra Rezervátum						
Világörökség						
Európa Diploma						
NATURA 2000 Bird Direktiva						99 306
NATURA 2000 Habitat Direktiva						185 339

3.2. Területvásárlások, kisajátítások adatai

A Vidékfejlesztési Minisztérium természetvédelmi kártalanítás elnevezésű, 20/2/9 számú fejezeti kezelésű előirányzata terhére a Csurgó 0367 helyrajzi számú ingatlan kapcsán kártalanításra jogosult személyek kártalanítására és az erdő művelési ágú ingatlan egyidejű állami tulajdonba vételére került sor

3.3. Saját vagyonkezelésű területek

Gyeppek

Igazgatóságunk 776 ha gyepterületet kezelt gazdálkodási céllal, ebből 257 ha ökológiai ellenőrzés alatt áll. 15 ha területen természetvédelmi célú tisztító kaszálás és cserjevágás történt. Legel-tetve 385 ha, kaszálva 391 ha. Nyugat-Drávai, Közép-Drávai, Béda-Karapancai és Dél-Mezőföldi tájegységeink védett természeti területein a legelők és rétek az átlagos fűhozamot produkálták. Sarjúkaszálás csak a Nyugat-Drávai tájegység területén történt. Az őszi tisztító kaszálások mindenhol megtörténtek.

Szántók

Tényleges szántóföldi növénytermelés nem történt, 7 ha területet ugarolással kezeltünk, valamint folytatódott az erdősítésre szánt területek előkészítése, illetve a területek tényleges művelési ágba helyezése.

Nádasok, vizes élőhelyek

A nemzeti park vizes élőhelyein az átlagosnál nagyobb vízállások voltak jellemzők. Jelentős mértékű belvizes területek alakultak ki. Jellemző, hogy a Baláta-tó az előző évhez teljesen kiszáradt után ismét régi nagyságát érte el. Az agrár-környezetvédelmi programban szereplő nádas területek tisztítását mindenhol időben elvégeztük.

3.3. Saját vagyonkezelésű területek 2011.12.31.

Művelési ág	Tárgyévben vásárolt és átvett terület (ha)	Tárgyévben átadott terület (ha)	Kiterjedése vagyonkezelésben és tulajdonosi joggyakorlásával (ha)	Saját használatban ha	%	Haszonbérbe (hasznosításba) adva ha	%
Szántó	0		1 480	239	16	1 241	84
rét	0,3		3 582	1 989	56	1 593	44
Kert	0		0		0	0	0
Szőlő	0		3	3	100	0	0
Gyümölcsös	0		2	2	100	0	0
Legelő	0		2 259	1 113	49	1 146	51
Nádas	0		342	342	100	0	0
Erdő	22,5		8 720	8 720	100	0	0
Halastó	0		148	146	99	2	1
Fásított terület	0		25	25	100	0	0
Kivett	0		1 332	1 317	99	15	1
Összesen	22,8	0	17 893	13 896	78	3 997	22

3.4. Terület nélküli értékek

3.4.1. Barlangok

KEOP - Barlangbejáratok biztosítása és lezárása, műszaki létesítményeinek korszerűsítése a Mecsek és a Villányi-hegység területén:

A pályázat második fordulóra 2011 év májusában került beadásra. Döntés novemberben volt, a támogatási szerződés megkötésére decemberben került sor.

3.4.2. Egyedi tájértékek

2010 év végére elkészült a Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság működési területét érintő, már meglévő egyedi tájérték kataszter felülvizsgálata 58 db településre, 2011 év folyamán folytatódott a TÉKA program a működési területünkön található 21 db új település felvételezésével.

Az elkészült kataszterek (összesen 79 db) a TIR-be az Igazgatóság által bevitelre kerültek.

Objektum	Regisztrált összesen (db)	Ebből a tárgyévben regisztrált (db)
Természeti Emlék	0	0
Forrás	564	44
Barlang	250	1
Víznyelő	129	11
Kunhalom	13	0
Földvár	137	0
Egyedi tájérték	1022 (79 település)	21

4. Kutatás és monitorozás

4.1. Kutatás

Folytatódtak a korábban megkezdett madárgyűrűzési programok, köztük az állandó ráfordítású gyűrűzés (CES) két helyszínen valamint, a rétisas és fekete gólya színes gyűrűzés. Újdonságként gyűrű került 3 mecseki vándorsólyom fiókára is, valamint az újonnan létesült tengelici gémtelenen 25 nagykovácsag meggyűrűzésére.

A „Danubeparks” pályázat jelentős eredménye volt az októberben Szekszárdon megrendezett rétisasvédelmi konferencia, amin 8 országból vettek részt természetvédelmi szakemberek. A rétisas védelmi akcióterv és adatbázis bemutatására meghívást kaptunk az Európa Tanácstól a Berni Egyezmény Állandó Értekezletének ülésére. Az itt tartott bemutató szintén egyértelműen sikeres volt, hatására a Tanács ajánlást fogalmazott meg az abban foglaltak végrehajtásáról. A pályázathoz kapcsolódóan elkészült és elindításra került egy internet alapú, nemzetközi rétisas-adatbázis is.

4.2. Monitorozás

Természetvédelmi monitoring keretében folytattuk Nemzeti Biodiverzitás-monitorozó Rendszer működtetését azon elemekre, amelyeket saját munkatársak bevonásával el tudunk végezni. Folytattuk a szarvasmarhával folytatott legeltetés hatását vizsgáló monitoringot a drávaszentesi -, valamint a kölkedi mocsárrét területén, valamint az erdőterületeken a természetes megújulási képességet vizsgáló monitoring rendszer üzemeltetését.

Folytatódott a fokozottan védett madárfajok monitoringja, ezen belül is elsősorban a rétisas és a fekete gólya állomány nyomon követése kapott kiemelt szerepet. Ezeknek a fajoknak az esetében részt vettünk a nemzetközi színes-gyűrűs programban, a rétisas esetében Igazgatóságunk a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesülettel közösen az országos program koordinálását is végzi. A rétisas védelmi program keretében a gyűrűzés területén segítséget nyújtottunk horvát és szerb kollégáknak is.

Monitorozási projekt megnevezése	A monitorozást végző szervezet/magánszemély	Az eredmények rövid ismertetése
NBMR - Védett növényfajok monitorozása	Molnár Dániel	Kisfészkeszű aszat, kakasmandikó, kockásliliom, leánykőöröcsin, tarajos pajzsika, vízi lófark, pók-bangó, osztrák zergevirág, tátorján, zergeboglár, homoki nőszirom monitorozása a vonatkozó protokollok alapján
NBMR - Űrge monitorozás	Molnár Dániel	Űrgemonitoring lyukszámlálás módszerével
NBMR - Hód monitorozás	Bajai Ifjúsági Természetvédelmi Egyesület	A gemenci hódelfordulások monitorozása
NBMR - Mohaközösségek monitorozása	Papp Beáta	Mohaközösségek monitorozása
Natura 2000 - pelefajok monitorozása	Mórocz Attila	Pelefajok monitorozása a Gemencben
NBMR - Élőhelytérképezés	Acrida Bt.	T_058 Barcs, R-106 Dráva (Vízvár) jelű, 5x5 km-es mintanövezetek térképezése
Natura 2000 - Magyar szürkemarhával történő gyepterkezelés hatásának monitorozása	Dr. Lájner Konrád	Gyepterkezelés hatásának monitorozása a Drávaszentesi és a Kölkedi réteken

4.3. TIR-be betöltött és betöltésre előkészített adatok modulonként

2011. évben folytattuk a vagyongazdálkodási modul karbantartását, azaz napi szinten aktualizáltuk a meglévő és új haszonbérleti szerződéseket, valamint a háziállat nyilvántartásainkat.

A birtokügyi modulban karbantartottuk a saját vagyongerővel lévő területek változását (vásárlás, művelési ágváltozás, földhasználati bejelentés), illetve a bejövő megkeresések (elővásárlási nyilatkozat, szakértői megkeresés) adatai alapján módosítottuk a védett területeken esetlegesen bekövetkezett változásokat.

Biotikai modul: 6510 rekord adat került feltöltésre a faj előfordulás témakörben, továbbá 79 db egyedi tájérték kataszter adatai kerültek rögzítésre.

5. Kezelési tevékenység

5.1. Kezelési tervek

5.1.1. Kezelési tervek

táblázatban

5.1.2. Natura 2000 fenntartási tervek

Elkészítettük a Zselic Tájvédelmi Körzet valamint a Dávodi –földváró tó Természetvédelmi Terület kezelési tervét, amit 2011-ben felterjesztettünk jóváhagyásra a Vidékfejlesztési Minisztérium felé. A minisztérium szakmai irányításával elkészítettük az Igazgatóság illetékeségi területére eső Natura 2000 területek fenntartási terveit. A „Danubeparks” pályázati forrásból horvát természetvédő kollégákkal közösen kezelési tervet készítettünk a két országot érintő Osztraváci-Duna nevű holtágra vonatkozóan, ami alapja lehet egy nemzetközi természetvédelmi pályázatnak is

5.2. Élőhely fenntartás, kezelés

5.2.1. Az élőhelyeket érintő jelentősebb ökológiai állapotváltozások

A Duna mentén a GEF pályázati beruházással érintett vizes élőhelyeken (főként Ac- álló és lassan áramló vizek hínárnövényzete ÁNÉR élőhelytípusban) a kotrások és a vízviasztartó műtárgyak eredményeképp a vízellátás, így az élőhelyek minőségének javulása várható. Ott, ahol a munkálatok a parti sávot is érintették (B2 harmatkásás, békabuzogányos, pántlikafüves, mocsári-vízparti növényzet ÁNÉR élőhely) főként átmenetileg zavart, bolygatott viszonyok alakultak ki, ezek rehabilitálódása az üzemelés során várható.

A 2011-es évben a folyók vízszintje szinte folyamatosan alacsony volt, az ártéren a szokásos elöntések jórészt elmaradtak. Ennek eredményeképp a vizes élőhelyek vízellátása elmaradt az ökológiailag elvárttól. A holtágak, tavak mellett a hullámtéri mocsárrétek (D34 ÁNÉR élőhely) is jóval szárazabbak voltak a kelleténél.

A Mecsek déli lejtőjén található karsztbokorerdők (M területén a beültetett feketefenyők molyhos tölgyes bokorerdők, L2a cseres-kocsánytalan tölgyesek ÁNÉR élőhely) gombás megbetegedése miatt a tájidegen fafaj egyedeinek eltávolítása kezdődött meg. Pótlásuk a Mecsekre jellemző, őshonos fafajokkal fog történni, így az élőhely minőségének javulása várható.

Továbbra is jelentős ökológiai problémát okoznak az invazív növényfajok. Dombvidéki területen például a keretektől kivaduló őszirózsa fajok jelentenek új problémát, a Dráva vidékén pedig az agresszívan terjedő selyemkórót emelhetjük ki.

5.2.2. Élőhely-fenntartási, kezelési tevékenységek ismertetése

No.	A terület megnevezése	Típusa/jellemzése	Az érintett terület nagysága (ha)
1.	Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapanca	Kölked községhatárban található ártéri rét, biokontroll ellenőrzésre bejelentett, saját tulajdonban lévő, őshonos magyar szürke szarvasmarha legeltetésével történő fenntartás, legeltetés hatásának monitoringja, tájidegen növényfajok visszaszorítása	131
2.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Barcs községhatárában található nedves rét, biokontroll ellenőrzésre bejelentett, saját tulajdonban lévő, őshonos magyar szürke szarvasmarha legeltetésével történő fenntartás	104
3.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Berzence és Somogyudvarhely községhatárban haszonbérleti szerződéssel hasznosított nedves legelő és kaszálórét szarvasmarha legeltetéssel	488
4.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Gyékényes községhatárban található fokozottan védett gyepterület saját költségvetési keretből történő évi kétszeri kaszálása	8
5.	Dél-Mezőföldi TK.	Cikta állománnyal legeltetése a Szenes legelőnek	40
6.	Duna-Dráva Nemzeti Park Barcsi-borókás	Homoki gyepek racka juh legeltetéssel történő fenntartása, gyomosodott területe karbantartása.	36
7.	Nagymező-Aranyhegy TT	Gyepfenntartás racka juh legeltetéssel valamint cserjeírtással	
8.	Boronka-melléki TK	Cigája juh legeltetése homoki gyepterületen	40

5.3. Élőhely rehabilitáció

- A Világbank és a Magyar Állam által támogatott GEF tápanyag-visszatartási projekt élőhelyrehabilitációs elemeinek kivitelezése történt meg a Duna-Dráva Nemzeti Park Gemen-ci és Béda-Karapancsai Tájegységében. A DDKÖVIZG által koordinált beruházás keretén belül feltöltődött holtágszakaszok kerültek megkotrásra, valamint vízvisszatartó műtárgyak épültek, amelyek segítségével a hullámtér vízellátása, ezzel együtt ökológiai állapota is javítható lesz.
- A DDNPI Dráva menti területén folytatódott a „Water and Life for Drava and Vuka” című pályázat, ennek keretében befejeződött az engedélyezési és tervezési eljárás és az év végéig megindultak a kivitelezési munkálatok is.
- KEOP pályázati rendszerben barlanglejáratok biztosítása és lezárása, műszaki létesítmények korszerűsítése a Mecsek és a Villányi-hegység területén indult meg. A nyertes második körös pályázat alapján elkészítettük a közbeszerzési dokumentációt, a kivitelezési munkálatok 2012-ben fognak megkezdődni.
- KEOP pályázati rendszerben az „Élőhelyrehabilitációs célú kotrás a Rezáti-Duna területén” hatósági engedélyezési eljárást indítottuk meg, a környezetvédelmi engedély beszerzése után a vízjogi létesítési engedély kiadása 2012 első negyedévében várható.
- Elkészítettünk és benyújtottuk a „Törmeléklető erdő, molyhos-tölgyes és száraz gyepi élőhelyek fejlesztése a Kelet-Mecsekben” című LIFE pályázatot. A projekt célja az lenne, hogy a többek között a fokozottan védett bánáti bazsarózsáénak is élőhelyet adó Natura 2000 erdőtársulások fenntartása hosszú távon is biztosítható legyen.

4.1. Kezelési tervek

No.	A védett vagy védelemre tervezett terület neve	A tervezési terület nagysága (ha)	Megalapozó dokumentáció (+,-)	Részletes természetvédelmi kezelési terv (+,-)	"C" fejezet, jogszabály melléklete (+,-)
	Abaliget-barlang felszíne TT (Ny-Mecsek tervezett TK részeként)	1,3	+	+	+
	Babócsai Basa kert TT	150	+	+	+
	Baláta-tó Erdőrezervátum	414	+	+	+
	Barcsi borókás (NP része)	3532	+	+	+
	Boronka-melléki Tk	8502	+	+	+
	Bükkhát Erdőrezervátum	452	+	+	+
	Csokonyavisontai fás legelő TT	437	+	+	+
	Csombárdi-rét TT	53	+	+	+
	Curgónagymartoni erdő TT	170	-	-	-
	Dávodi földvári tó	74	+	+	+
	Dél-Mezőföld TK	7577	+	-	-
	Dunaszekcsői löszfal TT	7	+	+	+
	Dunaszentgyörgyi láperdő TT	332	+	+	+
	Fekete-hegy TT	95	-	-	-
	Jakab-hegy TT (Ny-Mecsek tervezett TK része)	223	+	+	+
	Kapszeg-tó TT	156	+	+	+
	Kelet-Mecsek TK	9248	+	+	-
	Kőszegi-forrás ER (Ny-Mecsek TK részeként)	154	+	+	+
	Melegmány-völgy TT (Ny-Mecsek tervezett TK része)	720	+	+	+
	Mohácsi történelmi emlékhely TT	8	+	+	+
	Mórici-erdő TT (tervezett)	500	+	+	+
	Nemzeti Park (dunai, drávai szakasz)	49 335	+	+	+
	Nagykónyi-erdő TT (tervezett)	121	-	-	-
	Nagy-mező –Arany-hegy TT	106	-	-	-
	Nyugat-Mecsek TK (tervezett)	10386	+	+	+
	Ormánsági TT (tervezett)	1800	+	-	-
	Pacsmagi tavak TT	365	+	+	+
	Paks-Imsósi erdő TT (tervezett)	667	-	-	-
	Patosfai Kakasmandinkós TT (tervezett)	95	-	-	-
	Pintér-kert TT	2	+	+	+
	Rinyaszentkirályi-erdő TT	63	+	+	+
	Szakadati-legelő TT	1,5	-	-	-
	Szársomlyó TT	224	+	-	-
	Szekszárd-Geresdi-dombság TT	8246	+	-	+
	Szentegáti-erdő TT	250	+	+	+

	Tengelici Székes gémtelep TT (tervezett)	30	+	+	+
	Tenkes-hegy TT (tervezett)	658	-	-	-
	Töttösi-erdő TT (tervezett)	295	-	-	-
	Villányi Templom-hegy TT	52	+	+	+
	Zselic TK	9046	+	+	+

4.2. Élőhely fenntartás

No.	A terület megnevezése	Típusa/jellemzése	Az érintett terület nagysága (ha)
1.	Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapanca	Kölked községhatárban található ártéri rét, biokontroll ellenőrzésre bejelentett, saját tulajdonban lévő, őshonos magyar szürke szarvasmarha legeltetésével történő fenntartás, legeltetés hatásának monitoringja	131
2.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Barcs községhatárában található nedves rét, biokontroll ellenőrzésre bejelentett, saját tulajdonban lévő, őshonos magyar szürke szarvasmarha legeltetésével történő fenntartás	104
3.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Berzence és Somogyudvarhely községhatárban haszonbérleti szerződéssel hasznosított nedves legelő és kaszálórét szarvasmarha legeltetéssel	488
4.	Duna-Dráva Nemzeti Park drávai szakasza	Gyékényes községhatárban található fokozottan védett gyepterület saját költségvetési keretből történő évi kétszeri kaszálása	8
5.	Dél-Mezőföldi TK.	Cikta állománnyal legeltetése a Szenes legelőnek	40
6.	Duna-Dráva Nemzeti Park Barcsi-borókás	Homoki gyepek racka juh legeltetéssel történő fenntartása, gyomosodott területe karbantartása.	36
7.	Nagymező-Aranyhegy TT	Gyepfenntartás racka juh legeltetéssel valamint cserjeirtással	
8.	Boronka-melléki TK	Cigája juh legeltetése homoki gyepterületen	40

4.3. Élőhely rehabilitáció

A terület megnevezése	Típusa/jellemzése	Az érintett terület nagysága (ha)
Tátorján élőhelyének rekonstrukciója	Bölcskei-tátorjános és Leányvári-völgy területén a cserjésedő gyepekben cserjeirtás valamint beékelődött kisebb bálványfa folt letermelése.	10
DDNP közép –Dráva TE gyeprekonstrukció	A védett területbe ékelődő szántó újragyepesítése és gyepkezelés	7
Drávaszentesi-rét elárasztás	A gyepterület egy mélyebben fekvő részének újbóli elárasztása, nedves rét és mocsár élőhely kialakítása.	5
Nagymező TT gyeprekonstrukció	Mecseki egykori legelő cserjésedésének felszámolása birkával történő legeltetése	14
Homoki gyep rehabilitáció a Barcsi borókásban	A homoki gyepre ültetett fekete fenyőültetvény eltávolítása.	8
Dél-Mezőföldi erdőrehabilitáció	Rontott erdőterületek rehabilitációja (akácus és erdei fenyves átalakítása)	4
DDNP Kelet-Dráva TE erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (nemesnyaras)	14
DDNP Béda-karapancsa TE erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (nemesnyaras)	2
DDNP Nyugat-Dráva TE erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (akácus)	4
Boronka melléki TK erdők rehabilitációja	Rontott erdőterületek rehabilitációja (akácus és átalakítása)	3
DDNP Belső-Béda holtág kotrása	Jobb vízellátás, szabad vízmozgás biztosítása	1
DDNP Béda-Karapancsa TE	Belső-Béda Vizslaki csatorna betorkollásának kotrása	
DDNP Gemenci TE	4 db balparti szabályozómű (sarkantyú) részleges megbontása	

5.4. Fajmegőrzési tevékenységek

5.4.1. Fajmegőrzési tevékenységek ismertetése

Befejeződött a „Kerecsen védelme a Kárpát-medencében” Life pályázat, a pályázat során kihelyezett műfészkek ellenőrzését valamint a szigetelt középvezetékű távvezeték szakaszok ellenőrzését tovább folytattuk. A „Danubeparks” pályázat keretében a rétisasokat és a faj hazai védelmének eredményit taglaló magyar és angol nyelvű kiadványt készítettünk el. A Töttösi-erdő területén jelentős rozsdás gyűszűvirág állomány került elő, aminek a megőrzése végett felvettük a kapcsolatot az illetékes természetvédelmi hatósággal valamint az erdőgazdálkodóval is.

4.4. Fajvédelem

No.	A faj magyar neve	A tevékenység és az eredmények rövid ismertetése
1	Rétisas és fekete gólya	Műfészkek kihelyezés több tájegység területén is, a lehullott fészkek mesterséges fészkekalappal történő megerősítése.
2	Fehér gólya	Az MME-vel közösen a fészkelő párok felmérése, szükség esetén fészkekalappal történő megerősítés vagy mesterséges fészkekalap kihelyezése.
3	Erdei béka és barna varangy	A Mecsekben Orfű és Sikonda területén a telelőhelyek és a szaporodóhelyek között vonuló állatok hálós terelése. MME-vel közös program.
4	Tátorján	A lőszpuszták mára már igen megfogyatkozott növényének védelme érdekében az élőhelyén cserjeirtást végeztünk és az állomány nagyságát folyamatosan monitorozzuk az NBmR-rel együtt.
5	Zergeboglár	A Kistápei-láprét területén a víz visszatartása és olyan szinten történő szabályozása, hogy az a növény növekedése szempontjából ideális legyen. Vizsgáljuk az eltérő kaszálási módok hatását. Az állomány nagyságát folyamatosan monitorozzuk az NBmR-rel együtt.
6	Bánáti bazsarózsa	Nagy-Mező_Aranyhegy TT területén folyamatos cserjeirtás és legeltetés a bánáti bazsarózsa élőhelyének javítása céljából
7	Énekesmadarak	Téli etetés minden tájegységben főként az erdei élőhelyeken kihelyezett etetőkkal.
8	Göte-fajok	A Kapszeg-tó TT és a 6-os számú főút között az őszi vonulási időszakban göttementést végeztünk. Eredménye?

9	Rétisas	Téli etetés a Gemenci, Béda-Karapancsai és Tolnai tájegység területén.
10.	Kerecsensólyom	Fészkelő tálcák kihelyezése és szabadvezeték oszlopok szigetelése a Kerecsen Life pályázat keretében

5.5. Saját állatállomány

Faj	Fajta	Egyedszám	Tárgyévi állomány-növekedés (egyed)
Szarvasmarha	Magyar szürke	229	0
	Összesen:	229	0
Juh	racka	249	0
	cikta	358	65
	Összesen:	607	65
Ló	hucul	2	0
	Összesen:	2	0
Sertés	mangalica	18	0
	Összesen:	18	0
szamár	ismeretlen	5	1
	Összesen:	5	1
kecske		2	0
	Összesen:	2	
kutya		1	0
	Összesen:	1	0
Egyéb	galamb	11	0
Összesen		875	66

5.6. Erdőterületek, erdőgazdálkodás

Fő feladatunknak tekintjük, hogy alternatívát tudjunk mutatni a „nagyüzemi” állami tulajdonú ZRT. erdőgazdálkodási gyakorlatával szemben. Ennek két fő irányát követtük a tavalyi évben is. Az egyik a jelentős mértékben elmaradt nevelővágások elvégzése természetvédelmi irányelvek alapján. Minden gyérítés felelős szakemberek jelöltek ki. Nem a famennyiség kinyerése a fő célkitűzés az állományok nevelése során, hanem a többkorúság kialakítása, az elegyesség növelésének, a természetesség elősegítése. Ennek során a klasszikus erdőgazdálkodásban ortodoxnak tűnő kísérleteket is végrehajtottunk kis területeken. Megítélésünk szerint a jövő természetvédelmi szempontból megfelelő állományainak kialakítása az egyik legfontosabb kérdés a mindennapi erdőgazdálkodási gyakorlatban, amit a ma még „fiatal” állományokban a legkönnyebb elkezdni. 2011. évben az Igazgatóság összesen 115 ha területen végzett növekedésfokozó gyérítést, 105 ha-on törzskiválasztó és 20 ha-on tisztítást. A jelentős mértékű elmaradások nagy része ledolgozásra került, az értékes állományok természetvédelmi szempontú kezelése elkezdődött.

Másik fontos irány az idegenhonos és inváziós faállományok lecserélése. A megfelelő fafajok és elegyarányok kiválasztására egyre nagyobb hangsúlyt fektetünk, mivel a régi erdészeti sablonok megdőlni látszanak. Ennek során a főfafajok elegyaránya jelentősen csökken, míg az elegyesség az előtérbe kerül. Az EU-s támogatási rendszer némi anyagi segítséget nyújt az átalakítások végrehajtására, de a természetvédelmileg jelentős hozadéka mellett jelentős anyagi terhet jelent. A jelentős vadkár miatt az átalakítások sikeressége nem képzelhető el vadkárelhárító kerítés építése nélkül, ami további jelentős kiadás. 2011.-ben 56 ha területen indult el ez a munka, ami az előző évekhez képest jelentősen nagyobb volumen képvisel.

2011.-ben 38 ha-on végeztünk első kivitelű erdőfelújítást őshonos fafajtákkal, az előző években megkezdett szerkezet átalakítások területén. Folyamatos erdősítéssel érintett területünk 260 ha. Több egyéb nem a klasszikus erdőgazdálkodáshoz kapcsolódó tevékenységet is végeztünk az elmúlt évben. Közel 30 ha-on végeztünk inváziós fafajok letermelését értékes gyepterületek szélein. Homoki gyepfoltok felszabadítását is elvégeztük Darány község határába, míg Péterhidán fás legelő rekonstrukciója valósult meg.

5.7. Vadászterületek, vadgazdálkodás

2011-ben a Duna-Dráva Nemzeti Parkban lévő drávaszentesi különleges rendeltetésű vadászterületen (1010 hektár) folytattuk a vadgazdálkodási tervben előírtak szerinti hasznosítást. A

vadászterületen található mocsárrétek és vizes élőhelyek védelme érdekében folyamatosan csökkentjük a vaddisznó és a tájidegen dámszarvas állományait.

5.8. Halászati vízterek

5.8.1. Védett vízterek

A drávaszentesi mocsár (árasztás) vízkormányzásával sikerült vízborítást biztosítani november-június hónapok között.

Ökológiai célú vízpótlással a Barcsi Borókásban lévő fokozottan védett Nagyberék, illetve a Rigóci-tórendszer teljes területén folyamatosan emeltük a vízállást, így az év végére elérte az optimális szintet.

A Bélavári Csíkos-réten a műtárgyak kezelésével jelentősen javítottuk a terület vízellátását, ez jól látszik a növényzet változásán is (gyomfajok és szárazságkedvelő fajok visszaszorulása, üde réti növényfajok előtérbe kerülése).

5.8.2. Védett halastavak

Három saját kezelésben lévő állami halászati vízterületünk van, ami közül kettő halászati kíméleti területként madárvédelmi célokat szolgál, míg a harmadik horgászati célú. Csak extenzív módszerekkel kezeljük halastavainkat. Sajnos a csapadékmentes tavalyi év nem volt kedvező hatású. A természetes szaporulat pótlása mesterségesen az anyagi kondíciók miatt nem volt teljes mértékben megoldható. A Belső-Béda holtág halászati hasznosítása során az előző évi halfogást sikerült megsokszorozni, ami jelentős eredménynek tekinthető és remélhetően a további pályázati források elnyerése után a természeti állapotok jelentős javítása is elkövetkezhet.

No.	A halászati víztér megnevezése (ahol az igazgatóságé a halászati jog)	Kiterjedése (ha)
	Riha-tó	31
	Belső-Béda I.II.III.	46
	Taplósi-holt duna	90
	Összesen:	167

6. Projektek

A Világbank és a Magyar Állam által támogatott GEF tápanyagvisszatartási projekt élőhelyrehabilitációs elemeinek kivitelezése történt meg a Duna-Dráva Nemzeti Park Gemenci és Béda-Karapancsai Tájegységében. A természetvédelmi beruházás keretén belül feltöltődött holtágszakaszok kerültek megkotrásra, valamint vízvisszatartó műtárgyak épültek, amelyek segítségével a hullámtér vízellátása, ezzel együtt ökológiai állapota is javítható lesz.

Folytatódott a Duna menti védett területeket összefogó nemzetközi „Danubeparks” pályázat. Ennek keretében elkezdődött a Duna-Dráva Nemzeti Park Gemenci területén a Csertai-Duna átereszenek ökológiai célú átépítése. A pályázat jelentős eredménye volt az októberben Szekszárdon megrendezett rétisasvédelmi konferencia, amin 8 országból vettek részt természetvédelmi szakemberek. A rétisas védelmi akcióterv és adatbázis bemutatására meghívást kaptunk az Európa Tanácstól a Berni Egyezmény Állandó Értekezletének ülésére. Az itt tartott bemutató szintén egyértelműen sikeres volt, hatására a Tanács ajánlást fogalmazott meg az abban foglaltak végrehajtásáról.

A Duna-Dráva Nemzeti Park Dráva menti területén folytatódott a „Water and Life for Drava and Vuka” című horvát-magyar természetvédelmi pályázati program, ennek keretében befejeződött az engedélyezési és tervezési eljárás és az év végéig megindultak a kivitelezési munkálatok is. A megvalósuló beruházás az ŐS-DRÁVA program első lépésének tekinthető.

A „Danubeislandforests” LIFE pályázat keretében a Duna-Dráva Nemzeti Park Béda-Karapancsa tájegységében Szabadság-zátonyon megkezdődött a tájidegen faültetvények átalakítása őshonos fafajú erdő élőhelyekké.

Elkészítettünk és benyújtottuk a „Törmeléklejtő erdő, molyhos-tölgyes és száraz gyepi élőhelyek fejlesztése a Kelet-Mecsekben” című LIFE pályázatot. A projekt célja az lenne, hogy a többek között a fokozottan védett bánáti bazsarózsáénak is élőhelyet adó Natura 2000 erdőtársulások fenntartása hosszú távon is biztosítható legyen.

A Vidékfejlesztési Minisztérium szakmai irányítása mellett felülvizsgáltuk, javítottuk és kiegészítettük a korábbi lápkataszteri nyilvántartást.

7. Jogi és ügyiratforgalommal kapcsolatos tevékenység

7.1. Az Igazgatóság ügyiratforgalma

7.1.1. Szakvéleményadás/adatközlés a hatóságok számára

A társhatóságokkal való együttműködés zökkenőmentes. Néhány esetben a fizetendő eljárási díj mértéke, számítási módja vita. A részben a kormányhivatalokhoz történt átszervezésük nem érintette az előző években kialakult megfelelő gyakorlatot.

	Ügyek száma
Szakértői megkeresések	416
DD-KTVF (Pécs)	325
KDT-KTVF (Székesfehérvár)	29
AD-KTVF (Baja)	58
NYUDU-KTVF (Szombathely)	3
KDV-KTVF (Bp)	1
Fegyvertartás	4694

7.1.2. Jelentési feladatok a Minisztérium számára

Személyügyi és Igazgatási Főosztály	17
Természetmegőrzési Főosztály	30
Nemzeti Parki és Tájvédelmi Főosztály	37
Költségvetési és Gazdálkodási Főosztály	66
Ellenőrzési Főosztály	4
Projektiroda	3
Jogi Főosztály	6
Informatikai Főosztály	15

Baranya Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság Pécs

Szakértői megkeresések 39

Bács-Kiskun Megyei Kormányhivatal Erdészeti Igazgatóság Kecskemét

Szakértői megkeresés 1

MVH Budapest

Határozat 24

Végzés 6

Jegyzőkönyv 1

MVH Pécs

Határozat 5

Hiánypótlásra felhívás 2

Jegyzőkönyv 4

Végzés 6

7.1.3. Ügyfelekkel történő levelezés, egyeztetés

7.2. Szabálysértés

Szabálysértési ügyek

A szabálysértési ügyek száma , a kiszabott bírságok összege az előző évhez képest több, mint a duplájára növekedett . A helyi rendőrség gyakran kéri az őrszolgálat támogatását intézkedéseihez és viszont.

	Ügyek száma	Kiszabott bírság összege (e Ft)
Szabálysértési eljárás	114	1.485.000.- Ft
Helyszíni bírság	18	163. 000.- Ft
Figyelmeztetés	1	

7.3. Természetvédelmi bírság

A védett madárpusztulásokat okozó a mérgezés miatt 2011. évben nem tettünk feljelentést, ugyan az Őrszolgálat fellelt néhány tetemet, de a vizsgálat nem állapította meg nyilvánvaló mérgezést.

Pellérd községben eddig ismeretlen személy lelőtt egy fehér gólyát, a nyomozás folyamatban van.

Természetkárosítás miatt két esetben vádemelésig jutott az eljárás.

7.4. Büntető ügyek

Természetkárosítás és lopás miatt 10 esetben tettünk feljelentést. A tulajdon elleni cselekmények döntő részét a fakivágások jelentik, két esetben az Igazgatóság sérelmére elkövetett kisebb értékű lopás (Szentborbásról szelektív kuka, Nagyatád környéki erdőből vadkerítés, Szedresről 11 bála széna) miatt kezdeményeztünk eljárást.

Az engedély nélküli fakivágások esetében a nyomozati eljárások többségét ismertelen elkövetőre hivatkozva felfüggesztette a rendőrség, egy esetben az ügyészség panaszunkra a nyomozás folytatását rendelte el, két esetben már a nyomozás alatt megtérült kár.

A vadkerítés rongálása , eltulajdonítása ügyben a bíróság az elkövetőt kár megtérítésére kötelezte, a kuka és a szénalopás elkövetője ismeretlen, a nyomozást felfüggesztette a rendőrség.

Feljelentések száma	Eredményes	Eredménytelen
3	folyamatban	
2	jogerős ítélet	
5		Megszüntette/ felfüggesztve

7.5. Polgári perek

Polgári per	Eredményes	Eredménytelen
1	1	0
Közigazgatási per		
0		

Munkaügyi per		
0		
Peren kívül		
(bírósági végrehajtás) 3	1	2
(egyezség) 3	2	0

8. Őrszolgálat

Igazgatóságunk illetékességi területe nyolc tájegységből áll, melyek átlagosan 2-5 örkerületből állnak. Felépítése a Szolgálati Szabályzatban előírt hierarchiát követi: 1 fő őrszolgálat-vezető, 1 fő őrszolgálat-vezető helyettes, 7 fő tájegységvezető, 2 fő terület-felügyelő és 21 fő örkerület-vezető.

Az Igazgatóságunk területén 218 polgári természetőr működik közvetlenül a tájegységvezetők irányítása alatt. A polgári természetőrök elsősorban a természetvédelmi örök mellett járőrözési, ellenőrzési feladatokat látnak el, valamint a kezelési feladatokban vesznek részt (kaszálás, karbantartási munkák, stb.).

Kiemelkedően eredményes a Tolnai tájegységben Paks, Szedres és Dunaföldvár településeken, valamint a Mecsek tájegységben Pécs, Dombóvár településen szervezett polgári természetőr csoportok munkája, de jelentős segítséget nyújtanak a Barcsi térségben is.

Tájegység	Tájegység Területe /ha/	Védett területek	Natura 2000-es területek	Őrkerületek száma/ Őrszolgálat létszáma
Gemenc	47.100	Duna-Dráva Nemzeti Park -Gemenc	4 db-423ha	4 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő területfelügyelő 3 fő természetvédelmi őr
Béda-Karapanca	108.850	Duna-Dráva Nemzeti Park -Béda-Karapanca, Földvári-tó Dunaszekcsői	3 db- 1998 ha	4 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő területfelügyelő 3 fő természetvédelmi őr

		TT, Mohácsi Történelmi Emlékhely TT		
Kelet-Dráva	122.317	Duna-Dráva Nemzeti Park -Kelet-Dráva, Szentegáti-erdő TT	10 db- 12647 ha	2 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő természetvédelmi őr
Közép-Dráva	115.561	Duna-Dráva Nemzeti Park-Közép-Dráva, Rinyaszentkirályi-erdő TT, Csokonyavisontai fáslegelő TT, Babócsai Basakert TT	1 db 480 ha	3 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 2 fő természetvédelmi őr,
Nyugat-Dráva	73.580	Duna-Dráva Nemzeti Park-Nyugat-Dráva, Baláta-tó TT	3 db, 16691 ha	3 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 1 fő természetvédelmi őr
Somogy-Zselic	258.398	Boronka-melléki TK, Zselici TK, Csombárdi-rét TT	10 db- 24358 ha	5 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 4 fő természetvédelmi őr
Mecsek	250.282	Kelet-Mecsek TK, Nyugat-Mecsek TK, Nagymező-Aranyhegy TT, Villányi Templomhegy TT, Szársomlyó TT, Fekete-hegy TT,	10 db, 24658 ha	4 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 3 fő természetvédelmi őr
Tolnai	340.523	Dél-Mezőföld TK, Szakadati-legelő TT, Pacsmagi-tavak TT, Bölcskei nősziromkaszáló TT, Kapszeg-tó TT	12 db 34584 ha	4 örkerület/ 1 fő tájegységvezető 4 fő természetvédelmi őr

A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóságon dolgozó 32 természetvédelmi őrből 18 fő rendelkezik szolgálati gépkocsival, ebből 1 db Land Rover, 1 db VW Poló, 4 db Lada Niva, 7 db Ford Ranger., 4 db Suzuki Jimny, 1 db Suzuki Vitara. További 7 természetvédelmi őrnek tudunk biztosítani szolgálati motorkerékpárt (3 db 50 cm³-es, és 4 db 125 cm³-es). Valamennyi természetvédelmi őr rendelkezik üzemanyagkerettel /2011-ben került átállítás a km-keretről/, ez az üzemanyagárak változásával több, vagy inkább kevesebb gépjármű használatra ad lehetőséget Mind a Dráva, mind a Duna mentén jó a vízi-jármű ellátottság. 4 db modern kishajó, és 3 db nyolcszemélyes hajó továbbá kisebb faladikok segítik a munkát. 2011-ben egyenruha fejlesztésre nem került sor.

Őrszolgálat adatai

	Középfokú végzettségű	Felsőfokú végzettségű	Összesen
Létszám	4	28	32

	Átlagosan	Minimum	Maximum
Az egy főre eső illetékességi terület (ha)	40.734	3000	70000
Az egy főre eső védett természeti terület (ha)	3125	2000	5500

9. Költségvetés és vagyon

9.1. Kiadások

Az Igazgatóság 2011. évi kiadásai összességében 1.186 e Ft-ot tettek ki, amelynek 50%-át Igazgatóságunk pályázataihoz kapcsolódó kiadások képezik. A működési kiadások a költségvetési megszorítások hatására, a kötelezően ellátandó alapfeladatok elvégzéséhez minimálisan szükséges működési-, fenntartási- kezelési feladatok kiadásaira redukálódtak.

Felhalmozási kiadásokat teljes mértékben a pályázati forrásokból megvalósuló fejlesztések képezik. Saját forrásból, illetve költségvetési támogatásból nem állt módunkban sem felújítási, sem beruházási munkák kivitelezésére az előző évhez hasonlóan.

9.2. Bevételek

Az Igazgatóság intézményi működési bevételei 2011. évben 392 millió forintot tettek ki, amelyek az előző évhez viszonyítva 30%-os növekedést mutatnak. A bevétel növekedés egyrészt a véghasználatból befolyt bevételnek köszönhető, másrészt a nettó finanszírozású pályázataink fordított ÁFA bevételeinek. A támogatásértékű bevételek és államháztartáson kívülről átvett pénzeszközök 423 millió Ft-ot tettek ki. Jelentős mértéke a pályázatainak támogatásából, közösségi hozzájárulás megelőlegezéséből adódott. A költségvetési támogatásunk a 2009. évi 15%-os elvonást, majd a 2010. évi követően 14%-os csökkentést követően további 33%-kal csökkent.

Pályázati bevételek

DDOP-Komplex turisztika termékcsomagok kialakítása - Siklós-Mohács tengely c. pályázat keretében a Mohács Történelmi Emlékhely rekonstrukciója és funkcióbővítő fejlesztése, turisztikai infrastruktúrájának és szolgáltatási kínálatának bővítése valósult meg, illetve van folyamatban. (2011. évben: **372 252 e Ft**)

Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében Kétnyelvű környezeti nevelés a Dráva-medencében c. projekt keretében a Dráva folyó mellett élő magyarországi horvát és horvátországi magyar fiatalok környezeti nevelési központjainak kialakítása, a szükséges oktatási infrastruktúra valósult meg, ideértve a humán erőforrás képzést és a tárgyi eszközök, oktatási segédanyagok elkészítését is. (**18 478 eFt**)

Magyarország-Horvátország IPA Határon Átnyúló Együttműködési Program keretében „Water and Life for Drava & Vuka” c. pályázat során olyan drávai mellékágak megnyitására munkái kezdődtek meg, amelyek a korábbi folyamszabályozások időszakában művi úton elzárásra kerültek. **(10116 eFt)**

A Környezet és Energia Operatív Program keretén belül 4 támogatott projektünk projektünk részeként élőhelyrehabilitációs beavatkozások, a pécsi Pintér-kert rekonstrukciójának előkészítési tevékenységei, valamint a Mohács Történelmi Emlékhelyre hőszivattyús rendszer kiépítése valósult meg.**(39771 eFt)**

Dél-kelet Európai transznacionális együttműködési programok keretében beadott

„DANUBEPARKS” c. projektünk a befejezési szakaszába lépett. Fő célja, hogy erősítse a Duna mentén található védett területek együttműködését és olyan nemzetközi fórumot teremtsen, ahol ezek a védett területek közösen tudnak fellépni a folyót érintő, határokon átnyúló problémák megoldása érdekében. **(41.866e Ft)**

9.3. Vagyon

9.3.1. Befektetett eszközök

Vagyonunk a 2010. évihez képest bruttó értékben közel 11 %-kal, nettó értékben 12%-kal emelkedett.

A növekedés a pályázati forrásokból megvalósuló fejlesztéseknek köszönhető. Többek között DDOP pályázatunk keretében a Mohács Történelmi Emlékhely fogadóépület, kilátó és kiállító kupola kivitelezési munkái, KEOP pályázati forrásból élőhelyrekonstrukciós munkák előkészítési tevékenysége, közmunkaprogram keretében motorfűrészek, bozótvágók beszerzése, valamint vadvédelmi kerítések építése valósult meg. A Vidékfejlesztési Minisztérium Természetvédelmi kártalanítás elnevezésű, 20/2/9 számú fejezeti kezelésű előirányzata terhére a Csurgó 0367 helyrajzi számú ingatlan kapcsán kártalanításra jogosult személyek kártalanítására és az ingatlan egyidejű állami tulajdonba vételére került sor.

9.3.2. Forgóeszközök

Igazgatóságunk forgóeszköz állománya 367.113 e Ft-ot tett ki 2012.12.31-én.

A készletek (63 M Ft) közül a legnagyobb részarányt a Kölkedi-, Nagydorogi- és Drávaszentesi állattartó telep növendékállatainak (szürkemarha, mangalica, racka, cikta juh) állománya adja.

A követelések (9 M Ft) közül a vevőkövetelések aránya a legmagasabb, amely év végén kiszámlázott, de még be nem folyt termékértékesítés és szolgáltatásnyújtás ellenértékéből adódik. Igazgatóságunk pénzeszközeit (254 M Ft) előirányzat-felhasználási keretszámláján, építetói fedezetkezelői számláján, valamint 2 devizaszámláján nagyrészt pályázatokhoz kapcsolódó, következő évi teljesítéssel érintett kötelezettségvállalások forrásai képezik.

Az egyéb aktív pénzügyi elszámolások (41 millió Ft) utófinanszírozással érintett pályázataink megelőlegezett kiadásait takarják.

9.4. Épületek

Az épülettípusok körében bővülés nem történt. A DDOP pályázatunk keretében a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen létesülő új bemutatóhely használatba vételére csak a 2012. évben kerül sor.

Épület felújítás IPA pályázatunk keretében valósult meg, a Szentborbási kezelőépületünk vonatkozásában.

9.5. Eszközök

Az eszközállományunk bővülése teljes mértékben pályázati forrásból valósult meg.

A gépek, berendezések és felszerelések állománya 1 db csónakkal, 4 db távcsővel bővült, az informatikai ellátottságunk 7 db számítógéppel javult.

A rendeltetészerű használatra alkalmatlan eszközök körében 4 db fényképezőgép, 5 db távcső és 24 db számítógép selejtezésére került sor.

Kiadások

		Teljesítés (e Ft)
Működési kiadások	<i>Személyi juttatás</i>	300 996
	<i>Járulék</i>	72 690
	<i>Dologi</i>	353 868

	<i>Működési célú pénzeszköz átad.</i>	0
Felhalmozási kiadások	<i>Intézményi beruházás</i>	443 684
	<i>Felújítás</i>	14 852
	<i>Egyéb felhalmozási kiadás</i>	
	<i>Egyéb központi beruházás</i>	
Kölcsönök nyújtása		
Kiadások összesen		1 186 090

Bevételek

		Teljesítés (Ft)
Bevételek	Intézményi működési bevételek	392 865
	Működési célú pénzeszköz-átvétel	21 216
	Támogatásértékű működési bevételek	104 217
	Előző évi működési célú maradvány átvétel	4 100
	Felhalmozási bevételek	13 268
	Felhalmozási célú pénzeszköz-átvétel	11 860
	Támogatásértékű felhalmozási bevételek	279 260
	Előző évi felhalmozási célú maradvány átvétel	18 760
	Kölcsönök visszatérülése	1287261
Bevétel összesen:		822 686
Költségvetési támogatás	Működési	232 809
	Felhalmozási	30 378
Támogatás összesen:		263 187

Összes bevétel		1 108 733
Pénzforgalom nélküli bevételek		178 528
	Összes bevétel	1 287 261

Vagyon

		Bruttó érték	Érték- csökkenés	Nettó érték
Vagyoni értékű jogok		40.548.181	37.977.997	2.570.184
Szellemi termékek		10.706.300	329.239	10.377.061
Ingatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok	<i>Földterület</i>	1.587.486.118	0	1.587.486.118
	<i>telek</i>	54.517.700	0	54.517.700
	<i>Épület</i>	684.377.722	117.932.373	566.445.349
	<i>Építmény</i>	486.875.108	108.911.715	377.963.393
	<i>Erdő</i>	75.494.084	0	75.494.084
	<i>Halastó</i>	24.903.025	8.660.893	16.242.132
	<i>Vagyoni érté- kű jog</i>	5.301.800	1.140.868	4.160.932
Gépek, berendezések, felszerelések	<i>Ügyviteli</i>	63.038.796	60.787.770	2.251.026
	<i>Egyéb</i>	205.105.505	166.137.330	38.968.175
Járművek		173.252.906	154.997.413	18.255.493
Tenyészállatok		32.968.125	13.028.627	19.939.498
Beruházások, felújítások		472.794.024	0	472.794.024
Összesen		3.917.369.394	669.904.225	3.247.465.169

Épületek

Az épület típusa	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Iroda	4	
Szolgálati lakás		
Állattartó épület	6	
Egyéb állattartó építmény	17	
Tanya	1	

Eszközök

Az eszköz megnevezése	Száma (db)	Növekedés a tárgyévben (db)
Mezőgazdasági munkagép	69	0
Terepjáró	23	0
Motorkerékpár	8	0
Kerékpár	64	0
Vízijármű	51	1
Videokamera	8	0
Digitális fényképezőgép	20	-4
Hagyományos fényképezőgép	16	0
Spektív	11	0
Kézi távcső	65	-1
Számítógép	101	-24
Mobiltelefon	68	0

Forgóeszközök

	állományi érték (e Ft)
Készletek	63 044
Követelések	8 797
Pénzeszközök	254 183
Egyéb aktív pénzügyi elszámolások	41 089
Forgóeszközök összesen	367 113

10. Bemutatás, oktatás, társadalmi kapcsolatok

10.1. Ökoturisztikai és környezeti nevelés infrastruktúra

10.1.1. Látogató-, fogadó- és oktatóközpontok

	Száma	Férőhely/befogadó-képesség (fő)	Állapotuk rövid értékelése
Látogató/oktató központ	4	<p>1- 60</p> <p>2- 88</p> <p>3- 30</p> <p>4- 80</p> <p>összesen 258 fő</p>	<p>1. Tettye Oktatási Központ: 2 db 30 fős oktatóterem, melyből egyik technikai eszközökkel jól, a másik közepesen felszerelt. A bútorok egy része felújítást igényel. Az oktatók száma 3, közülük 2 fő szerződéssel, 1 fő munka törvénykönyv hatálya alá tartozó foglalkoztatott. Szükséges a fokozott igények miatt technikai fejlesztés (vetítő, számítógép, vízvizsgálati labor, GPS, audiovizuális eszközök). Az oktatási tevékenység része a Pintér-kert Arborétum látogatása.</p> <p>2. Drávatamási Természetismereti Központ: Az épületen kívül rendelkezésre áll 1 db fedett, szabadtéri oktatásra, étkezésre alkalmas hely. Zárt, fedett oktatóterem nincs, szállás 8 fő részére biztosítható, ezen kívül van lehetőség sátorozásra. A felszerelés jó, de fejlesztést igényel (terepi munkát segítő eszközök).</p> <p>3. Óbányai kezelőház: rendelkezésre áll fedett, oktatásra és étkezésre alkalmas szabadtéri hely, valamint az épületben kutatási, oktatási célra használható szobák 8 fő részére. Áramellátás van, folyóvízellátás viszont nem áll rendelkezésre.</p> <p>4. Dráva Kapu Bemutatóközpont: 80 fő befogadására alkalmas oktató- és konferenciaterem teljes felszereltséggel., 3 iroda, ebből 1 tárgyaló, teakonyha, teljes technikai felszerelés, belső parkoló emelet: kilátó, teljes konyha, 2 szoba összkomfort, központi fűtés. Az épület szomszédságában teljessé vált a bemutatás eszköztára: természettudományi kiállítás, őshonos háziállat bemutató, tanösvény, madármegfigyelő torony, étterem áll a látogatók rendelkezésére.</p>

Egyéb beutatóhelyek	6	változó	<p>Abaligeti-barlang: Állapota jelenleg jó. A kiszolgáló épület, pénztárépület felújítása szükséges. A bemutatóhely előtti tér, park rendezése szükséges.</p> <p>Mohács -Sátorhely Történelmi Emlékhely: a sírkert állapota jelenleg jó, a kopjafák felújítására szükség van. A fogadóépület kiszolgáló egységének (WC) felújítására szükség van. A tájékoztató táblák modernizálása megtörtént, valamint egy bolt kialakításra került. DDOP pályázati forrásból elkezdődött egy új fogadóépület és kiállítás építése.</p> <p>"Élet az ártéren" kiállítás: 2003. szeptemberben került átadásra a DDNPI gemenci bemutatóhelye Szekszárdnál. A kiállító tér erdei hangulatú hangeffektusokkal várja a látogatókat szakvezetési túrák keretei között.</p> <p>Denevérmúzeum: 2004 júliusban nyílt meg, tematikus kismúzeum az Abaligeti-barlang mellett. A kiállítás frissítése aktuálissá válik.</p> <p>Fehér Gólya Múzeum – Kölked: 2008. júniusától a DDNPI üzemelteti a kölkedi önkormányzat tulajdonában lévő kiállítást. A kiállítás anyaga és az épület modernizálásra szorul.</p> <p>Tettyei Mésztfufa-barlang – Pécs: 2008. márciusában került átadásra az újonnan nyitott, helytörténeti, kulturális és geológiai elemeket tartalmazó kiállítás.</p> <p>Mészégető-források barlangja: kalandtúra lebonyolítására alkalmas helyszín.</p>
Tanösvények	26	változó	<p>A régebben készült, valamint a megrongált tanösvényeket a DDNPI lehetőségeihez mérten folyamatosan újítja fel, de a táblák nagy mértékben pótlásra vagy felújításra szorulnak. A tanösvényeken kívül még 5 db megfigyelőtorny segíti az ismeretszerzést.</p> <p>Felújításra kerültek a Bárányfoki és Nyéki-Holt-Duna tanösvények, új táblák lettek kihelyezve. Létrehozta az Igazgatóság Töröcskén a Fekete Harkány Tanösvényt, mely a honlapról letölthető vezetőfüzet segítségével járható végig.</p>
Szálláshelyek	0	0	Kereskedelmi szálláshellyel nem rendelkezünk.

10.1.2. Tanösvények

táblázatban

10.1.3. Egyéb bemutatóhelyek

táblázatban

10.1.4. Társadalmi kapcsolatok

A DDNPI által szervezett 2011. évi programok összefoglaló táblázata

Előre meghirdetett programok

Dátum	Esemény	Látogatószám
január 4.	DDNP Klub	39
január 11.	Magyar Földrajzi Feldezők	34
január 15.	Télen a jégen	35
január 17.	Kis Természetbúvárok Szakköre	4
január 22.	Téli madármegfigyelés a Dunán	9
január 23.	Barlangi manó túrák Abaligeten	62
január 29.	Kikerics túra a Szársomlyón	55
február 1.	DDNP Klub	40
február 5.	Kikerics túra a Szársomlyón	72
február 6.	Daloló hónapok - Ribizli bohóc műsora	129
február 8.	Csillagoségbolt-park Klub	27
február 12.	Kikerics túra a Szársomlyón	65
február 12.	Barlangi manó túrák Abaligeten	71
február 16.	Kis természetvédelmi ór	21
február 21.	Kis Természetbúvárok Szakköre	19
február 24.	A rétisások nyomában Somogyban - Horváth Zoltán előadása	14
március 1.	DDNP Klub	65
március 8.	Magyar Földrajzi Feldezők	28
március 12.	Tavaszi virágszőnyeg túra	160
március 16.	Kis meteorológus	20
március 21.	Kis Természetbúvárok Szakköre	7
március 26.	Kockás lilium túra	61
március 26.	Gólyabábos foglalkozás gyerekeknek a Fehér Gólya Múzeumban	20
március 26.	Csillagnéző túra a Zselici Csillagoségbolt-parkban	12
március 26.	Békamentés Sikondán	30
április 2.	"Mi az ... üveghuta?" - Tavaszi túra Pusztabányára	39

április 5.	DDNP Klub	28
április 12.	Csillagoségbolt-park Klub	19
április 13.	Kis botanikus	16
április 16.	Húsvétváró szöszmötölés a Fehér Gólya Múzeumban	18
április 16.	Tavaszi túra Órtilosnál	35
április 17.	Ribizli bohóc répameséje - Vidám zenés program gyermekeknek a Tettyei Mésztfufa-barlangban	18
április 18.	Kis Természetbúvárok Szakköre	12
április 20.	Föld Napja	300
április 30.	Bazsarózsa túra a Nagy-Mező, Arany-hegy Természetvédelmi Területen	58
május 3.	DDNP Klub	20
május 7.	Réti iszalag túra	28
május 10.	Magyar Földrajzi Feldezők	21
május 11.	Kis madarász	15
május 14.	Túra a Csokonyavisontai Fás Legelő Természetvédelmi Területen	12
május 16.	Kis Természetbúvárok Szakköre	24
május 21.	Virágözön a Molványi-réten - túra	22
május 27.	SEJT-E-TÉSEK - Kiállítás, zene, performance a Tettyei Mésztfufa-barlangban	50
május 28.	Királyharaszt túra a Barcsi Borókásban	21
június 4.	Madárlesen a Pacsmagi-tavakon	13
június 18.	Hódító hód kenutúra	72
június 18.	Magyar Nemzeti Parkok Hete - közönségnap	500
június 19-24.	Nyári sáttortábor Drávaszentesen	12
június 20.	Szakvezetés a Pintér-kert Arborétumban	27
június 21.	Túra a mecseknádasdi Templom-hegyre	4
június 22.	Szakvezetési túra a Báránfyoki tanösvényen	0
június 23.	Tárlatvezetés a Fehér Gólya Múzeumban	0
június 24.	Szent Iván-éj a Tettyei Mésztfufa-barlangban	60
június 26.	A barlang és ami fölötte van	19
július 2.	Hódító hód kenutúra	0
július 9.	Túra a Geresdi-dombságban	19
július 16.	Hódító hód kenutúra	0
július 30.	Csillagnéző túra a Boronka-melléki Tájvédelmi Körzetben	9
július 30.	Hódító hód kenutúra	16
augusztus 6.	Gyógynövények a népi gyógyászatban	34
augusztus 9.	Csillagoségbolt-park Klub	18
augusztus 22-	Napközis tábor	8

26.		
augusztus 27.	Szarvasbőgés Gemencen	14
augusztus 27.	Denevértúra Abaligeten	114
augusztus 28.	Az új fogadó-és kiállítóépület átadása, megemlékezés a Mohácsi Történelmi Emlékhelyen	500
szeptember 3.	Őszi túra Drávaszentesen	30
szeptember 6.	DDNP Klub	40
szeptember 9.	Csillagoségbolt-park Klub	13
szeptember 10.	Gombatúra Böhönyén	13
szeptember 13.	Magyar Földrajzi Feldezők	18
szeptember 14.	Kis gombász	32
szeptember 17.	Gólyabábos foglalkozás gyerekeknek a Fehér Gólya Múzeumban	2
szeptember 17.	Őszelő a lakócsai fás legelőn és a lakócsai tájház megtekintése	40
szeptember 19.	Kis Természetbúvárok Szakköre	13
október 1.	Kirándulás a múltba	5
október 1.	Idősek Világnapja a Pintér-kert Arborétumban	90
október 4.	DDNP Klub	21
október 8.	A Jubileumi keresztől a Pálos kolostor romjaihoz	8
október 11.	Csillagoségbolt-park Klub	10
október 12.	Kis zoológus	28
október 13.	A Dráva vízimadarai - Fenyősi László előadása	28
október 17.	Kis Természetbúvárok Szakköre	17
október 22.	"Színes lombok" túra	19
október 23.	Adok Neked valamit - Ribizli bohóc műsora	62
november 8.	DDNP Klub	21
november 12.	Madármegfigyelés a Hónig-pusztai halastavaknál	14
november	A Magyar Tudomány Ünnepe	87
november 15.	Magyar Földrajzi Feldezők	23
november 16.	Kis barlangász	27
november 19.	Téli madárgondozás a Fehér Gólya Múzeumban	2
november 21.	Kis Természetbúvárok Szakköre	14
december 3.	Karácsonyváró szöszmötölés a Fehér Gólya Múzeumban - Kéz-műves játszótér gyerekeknek	10
december 6.	DDNP Klub	29
december 13.	Csillagoségbolt-park Klub	17
december 14.	Jelvénygyűjtő túrák találkozása	10
december 16.	Angyal-leső	29
december 17.	Barlangi manó túrák Abaligeten	40

december 18.	Ribizli bohóc karácsonyváro zenés műsora	13
december 19.	Kis Természetbúvárok Szakköre	12
		4131

Honlapok:

A DDNPI saját, folyamatosan frissített honlapja (www.ddnp.hu) mellett elkészítette a www.danubemap.eu című többnyelvű térkép honlapot, valamint a Fehér Gólya Múzeum honlapja is felújításra került.

10.2. Ökoturisztikai és környezeti nevelési programok, szolgáltatások

Kiállítások, vásárok:

- OMÉK, Budapest
- Tájdíj kiállítás, Kaposvár

A DDNPI közreműködésével szervezett konferenciák:

- MNPH konferenciája
- Dél-Mezőföld konferencia
- Rétisas konferencia

Társadalmi Felelősségvállalás

Nagy népszerűségnek örvend Békalencse című elektronikus, a nemzeti park szakmai tevékenységét is népszerűsítő hírlevelünk, mellyel a már korábban is a lakossághoz (sajtón keresztül, vagy személyesen) eljutó híreink mellett egy újabb célcsoportot tudunk megszólítani. Híreinket a nemzeti parki települések önkormányzatainak munkatársai saját médiájukban (nyomtatott hírlevél, tv, rádió) is megjelentetik, ezáltal is közelebb hozva a nemzeti parki tevékenységhez a lakosságot.

Területen dolgozó kollégáink napi kapcsolatban vannak lakossággal, szakvezetésekkel, előadásokkal, a szakmai munkában való részvétellel azonban hozzájárulnak a kapcsolat javításához.

Az oktatási tevékenység során minden korosztályhoz eljut a természet szeretetének üzenete, versenyek, vetélkedők szervezésével még nagyobb lakossági célcsoportot tudunk megszólítani.

Saját szervezésű versenyek

- Madarak és Fák napja városi verseny
- Állatok Világnapja városi verseny
- V. Fekete István életrajzi és természetismereti terepi akadályverseny

Mások által szervezett versenyek, rendezvények; közreműködő a DDNPI

- Kaposvári Egyetem Ökonap
- Dél-alföldi Regionális Ökoiskola –Körlánc Ökoiskola Munkacsoport Találkozó
- Országos Környezeti Nevelési Találkozó
- Szivárvány Gyermekház Zöld Szombat – Családi nap
- Helytörténeti Játék a Szivárvány Gyermekház szervezésében (verseny)
- Víz Világnapja a Tudásközpontban
- Te Szedd Akció
- Európai Nemzeti Parkok Napja Szekszárdon
- Pogányi Zöld Szombat
- Ökonap az Árpád Fejedelem Gimnáziumban
- Duna Nap Budapesten
- Duna Nap Orthban
- Zöld Nap a PKK szervezésében
- Állatok Világnapja a Kaposvári CORSO bevásárlóközpontban
- Őszi Könyvtári Napok a Csorba Győző Megyei-Városi Könyvtárban
- 21. Simonyi Károly Elektrotechnikai Verseny
- Mecseki Barangolás
- Egészség hét a Hosszúhetényi Óvodában
- Egészségnevelési Projektnap a PTE Deák Ferenc Gyakorló Gimnáziumban
- Egészségnevelési Napok a Leőwey Klára Gimnáziumban
- Biológia Konferencia Ciszterci Rend Nagy Lajos Gimnázium
- Ökonap (PTE Babits Mihály Gyakorlógimnázium)

- Ökoturisztikai szakmai napok, Mórahalom
- Matty- Lantos tanya – helyi termékek

Táborok, tréningek

- Nyári napközis tábor – Pécs
- Sátortábor – Drávaszentes

10.3. Kiadványok

A DDNPI által forgalmazott kiadványok 2011-ben:

Megnevezés	Készlet	Bizományos
A Baláta-tó	1191	127
A Boronka melléki tájvédelmi körzet	176	232
A Boronka-melléki TK	62	13
A Dráva	22	231
A Szársomlyó	0	85
A természetvédelem története Magyarországon	0	4
A Tolnai Mezőföld természeti értékei	0	2
A vadon élménye..	2150	286
A vadon élménye... (angol)	1210	232
A Zselic	137	55
Abaligeti barlang	693	3306
Abaligeti barlang plakát (új 2005.dec.)	1509	217
Abaligeti tanösvény	3889	738
Abaligettől a Nagy-mezőig	172	315
Béda-Karapancsa térkép	2070	354
Béda-Karapancsa term. értékei	20	55
Csuhéangyalka	0	7
Csuhébábú 1 alakos	0	0
Csuhébábú 2 alakos	0	0
csuhébábú 3 alakos	0	0
csuhémadár 2 db-os	225	6
csuhémadárka 1db-os	0	0
Csuhéteki	0	0
DDNP monográfia	205	49
DDNP plakát (új)	155	2
DDNPI térkép	191	238
Dél-Mezőföld TK természeti értékei	295	138
DenevérMúzeum	3085	386
DenevérMúzeum (angol)	602	224
DenevérMúzeum (német)	151	223

Megnevezés	Készlet	Bizományos
Dráva térkép	32	0
Dráva térkép hajtogatatlan	0	11
Gemenc	2881	195
Gemenc album	1	0
gemenc album (új)	14	10
Gemenc térkép	1330	133
Homokpusztáktól a láptavakig	243	266
Képeslap - DDNP	6322	16805
Kopácsi-rét térkép	2442	2375
Könyvjelző-DDNP	1619	12402
Mohácsi Történelmi Emlékhely Információs térkép	0	248
Mohácsi Történelmi Emlékhely-"térkép"(új)	365	655
Mohácsi Történelmi Emlékhely-"térkép"(új)-Angol	756	853
Paeonia 2003	91	0
Paeonia2006	205	0
Pintér-kert	0	370
Pintér-kert új	1328	55
Szársomlyó 1.	0	6
Szársomlyó tanösvény	12031	1
Tettye-barlang képeslap	3716	1857
Tettye-park és környéke	230	0
Tettye-tanösvény	258	0

10.4. Látogatóstatisztika

	<i>Bemutatóhely neve</i>	<i>Fizető látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizető látogatók (fő)</i>	<i>Összesen (fő)</i>	<i>Belépőjegy ára (tól-ig; Ft)</i>
1	Pintér-kert Arborétum	774	73	847	300 Ft/fő
2	Tettyei Mésztufa-barlang	11 410	279	11 689	550-750 Ft/fő
3	Mészégető-források barlangja (barlangi kalandtúra)	54		54	5.300 Ft/fő
4	Abaligeti-barlang	51 431	692	52 123	750-950 Ft/fő
5	Denevérmúzeum	23 683	375	24 058	300-400 Ft/fő

6	Mohácsi Történelmi Emlék-hely	9 971		9 971	350-550 Ft/fő
7	Dráva Kapu Bemutatóközpont (Drávaszentés)	1 030	54	1 084	300-500 Ft/fő
8	Fehér Gólya Múzeum	2 781	120	2 901	150-400 Ft/fő
9	Élet az ártéren kiállítás	607		607	450 Ft/fő
Regisztrált látogatók összesen:		101 741	1 593	103 334	

<i>Szolgáltatástípus</i>	<i>Fizetős látogatók (fő)</i>	<i>Nem fizetős látogatók (fő)</i>
Szakvezetési túra (nem előre meghirdetett)		
gyalogos túra	4 075	
fotós túra	14	
kerékpáros túra	19	
kenutúra a Dunán	749	
kenutúra a Dráván	1 165	
Előre meghirdetett (garantált) túra - gyalogos	1 186	
Nyílt nap, jeles nap, saját szervezésű rendezvény	28	1 970
Természetismereti oktatás		
Tettye Oktatási Központ	3 589	
Abaligeti-barlang oktatás	173	
Dráva Kapu Bemutatóközpont oktatás	503	
Fehér Gólya Múzeum oktatás	164	
Oktatás, előadás külső helyszínen	3 649	
Erdei iskolai program, tábor	201	
Kulturális jellegű rendezvények (pl. koncertek)	361	
Egyéb:		
Egyéb:		
Egyéb:		

Egyéb:			
Egyéb:			
Egyéb:			
Regisztrált igénybevevők összesen:		15 876	1 970

Bemutatóhelyek és szolgáltatások	
összesen:	121 180
Szállóvendégek	288
Mindösszesen	121 468

10.5. Tervezett fejlesztések

IPA horvát-magyar természetvédelmi pályázati program keretében a vízvári ökoturisztikai bemutatóhely kialakítása

Pályázati forrásból és támogatásból felújításra került az Igazgatóság szentborbási épülete, mely ezután minőségi szálláshelyként és oktatási központként fog működni.

49

10.6. Együttműködési megállapodások

Óbányáért Közhasznú Alapítvány turisztikai pályázathoz együttműködés megállapodás

Somogy Megyei Erdész és Természetvédő Egyesület mondj nem-et a szemétre hulladék-felszámolási és kommunikációs program a zselici tájvédelmi körzetben c. pályázathoz együttműködési megállapodás

Dunaszekcső Emlékeiért és Jövőjéért Alapítvány három T-vel magunkért tisztaság, természetvédelem, túrázás c. pályázathoz együttműködési megállapodás

Orfűért Közalapítvány cserma-alja tanösvény rendbetétele c. pályázathoz együttműködési megállapodás

Óbányai Német Olvasókör Egyesület 2011. évi ifjúsági közösségi és egészségfejlesztési programok szervezésével, lebonyolításával kapcsolatban együttműködési megállapodás

Gyulaj Zrt. dél-dunántúl zöld szigetei konferencia a dél-mezőföldért tanácskozás megszervezésére és lebonyolítására együttműködési megállapodás

Dél-dunántúli Ökoturisztikai Klaszter (gyeregyalog.hu) együttműködési megállapodás

Értékmentő Alapítvány turisztikai tevékenységek támogatására együttműködési megállapodás

Mohácsi Városszépítő és Városvédő Egyesület együttműködési megállapodás

Pécsi Kulturális Központ környezetvédelem témájában nemzeti parkok hete alkalmából nyílt napok szervezésére együttműködési megállapodás

Orfűi Turisztikai Egyesület együttműködési megállapodás -információszolgáltatás fejlesztése abaligeten

Tédéem Pécs Nonprofit Kft. együttműködési megállapodás

10.7. Fontosabb események

A DDNPI saját szervezésű rendezvényein kívül nagy hangsúlyt fektet arra, hogy a működési területén található települések rendezvényeinek színesítéséhez akár a szervezésben való segítséssel, akár kínálatának megjelenítésével, túrákkal hozzájáruljon, ezzel is ismertetve tevékenységét a lakossággal. A településekkel való kapcsolattartás egyik legsikeresebb eszköze az a vándorkiállítás, melyet Dr. Kalotás Zsolt fotóiból szervezünk. A nagy sikerre való tekintettel a klasszikus farönkös kiállítási anyag mellett egy második fotósorozatot is újtára indítottunk, melyek havonta más-más településre kerülnek. Egy egész évig tartó fotópályázat eredményeként a „Négy évszak a Mecsekben” című fotókiállítás szintén lehetővé teszi a természeti értékek és a természetvédelem népszerűsítését.

11. Kapcsolattartás hazai partnerszervezetekkel

PAN Park Hálózat,

WWF

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület Baranya megyei Csoportja - fajvédelmi, élőhelymegőrzési és oktatási programok

Zöld Híd Alapítvány

Környezetünkért Közalapítvány

Misina Természet-és Állatvédő Egyesület

Állatkert-Akvárium-Terrárium KHT

Somogy Természetvédelmi Szervezet az élőhelyek kezelésében és fenntartásában és az

Ormánság Alapítvány - Dráva menti térség felzárkóztatását.

Tolna megyei Természetvédelmi Alapítvánnyal - a kezelési tervek készítésében.

Baranya Megyei Természetbarát Szövetség

Somogy Természeti Értékeiért Közalapítvány

Berek Természetvédelmi Közalapítvány

Dráva Szövetség

Babócsáért Egyesület

MME Dombóvári helyi csoportja

MME Tolna megyei helyi csoportja

Pro Silva Egyesület

Dráva Szövetség

Tourinform Irodák

Ezerszínű Baranya KHT

Regionális Marketing Igazgatóság

Múzeumok

Pécsi Tudományegyetem

Határőrségek

Vízirendészetek

Rendőrkapitányságok

Katasztrófavédelmi Igazgatóságok

Polgárőrség

Vadászkamarák, Vadászati Védegyletek

Vám és Pénzügyőrség

Ormánysági Hagyományőrző Egyesület
Királyegyházi Fiatalok Egyesülete (Ormánysági Túra)
Pécsi Bazilika Kolping család
TDM-szervezetek
Magyar Csillagász Egyesület

12. Belföldi és külföldi együttműködés

Danube Parks hálózat keretében Duna-menti védett területek együttműködése pályázati program keretében

Green Osijek (Horvátország) civil szervezettel való együttműködés határon átnyúló pályázati program segítségével

11. Külföldi együttműködés

Partnerszervezet	Ország (nemzetközi szervezet esetén székhelye)	Az együttműködés rövid ismertetése
Park Priode Kopacki Rit	Horvátország	Vizes élőhelyek rekonstrukciója, ökoturizmus.
Global Environmental Facility (World Bank)	Washington	Duna-medence tápanyag-csökkentési projekt
Nationalpark Donau-Auen	Orth an der Donau	Együttműködés az idegenforgalom, oktatás és az őrszolgálati tevékenység területén.
PAN Parks Foundation	Győr, Magyarország.	Részvétel az európai, nemzeti parkokat tömörítő PAN Parks hálózat munkájában

13. Ellenőrzés

No	Ellenőrzést elrendelő szervezet	Ellenőrzést végző szervezet	Típusa, célja	Fontosabb megállapítások, intézkedések rövid ismertetése
1.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	A 2007-2008. évben védetté nyilvánított területek, és ezek kezelési terveinek az elkészítése.	<p>1. A védetté nyilvánítások minden esetben indokoltak voltak, azokat minden esetben az előírt jogszabályok alapján kezdeményezte az Igazgatóság.</p> <p>2. A vizsgált évek természetvédelmi kezelési tervei részletesen tartalmazták a természetvédelem gyakorlati célkitűzéseit, a természetvédelmi stratégiákat, a természetvédelmi kezelési feladatokat.</p>
2.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	Az Abaligeti-barlang bemutatóhely működtetésének utóellenőrzése.	<p>1. A barlang üzemeltetéséért felelős személy (barlangtani referens) az ellenőrzést minden esetben az üzemelési naplóba bejegyzi.</p> <p>2. A munkaszerződéseket úgy kell módosítani, hogy a havi munkaidő keret helyett 12 hetes munkaidőkeretet állapítsanak meg, mert egy nagyobb intervallumban a heti munkaidő hossza kiegyenlítődik, nem úgy mint a havi munkaidőkeretben</p> <p>3. A pénzügyi elszámolások történjenek meg a szerződésekben rögzített időpontokban.</p> <p>4. A pénzkezelések elszámolási rendje megköveteli a pénztárjelentések szabályos vezetését.</p>

3.	DDNPI	Belső Ellenőrzés	Az Igazgatóság védett gyep-területek fenntartása és kezelés utóellenőrzése.	<p>1. A földalapú és az agrár-környezetgazdálkodási támogatások rendszere, és felhasználásai 2008-2009-es években tovább működtek, annak ellenére, hogy az előző évekhez képest összességében csökkentek.</p> <p>2. A projektek pénzügyi elszámolásai szabályosan történtek, a dokumentációk pontosak, áttekinthetőek.</p>
4.	DDNPI.	Belső Ellenőrzés	A 2007-2008. évi földvásárlások, kisajátítások vizsgálata.	<p>1. A földvásárlások előkészítésénél a tulajdonosi jog gyakorlásával érintett földrészekre külön kell figyelmet fordítani.</p> <p>2. A saját vagyongazdálkodású területek közé beékelődött, és az osztatlan közös tulajdonban lévő erdő, gyep művelési ágú földrészeknél lehetőség szerint elővásárlási jog gyakorlásával kell tulajdoni viszonyokat rendezni.</p>
5.	ÁSZ	ÁSZ	KvVM Költségvetési Főosztály 2008. évi zárszámadás vizsgálat	Az Igazgatóság különféle táblázatokat, dokumentumokat, mellékleteket küldött meg a felügyeleti szervnek az ÁSZ zárszámadás vizsgálatához, amelyek az Igazgatóság 2008. évi pénzügyi gazdálkodását mutatták be.

14. Fontosabb célkitűzések a következő évre

- A Duna-Dráva Nemzeti Park Igazgatóság hatékony működtetése
- Természetvédelmi őrszolgálati ellenőrzések kiterjesztése, eredményeinek közzététele
- Európai Uniós pályázatok menedzselése, újabb pályázati lehetőségek kihasználása, projekt-generálás- és fejlesztés
- Pályázati lehetőségek kihasználása
- Közfoglalkoztatásban aktív szerepvállalás
- Helyi termékek népszerűsítésében aktív közreműködés
- Szervezeti kommunikáció megerősítése
- A „Water and Life for Drava and Vuka” IPA pályázat kivitelezési munkálatait el kell végezni, ennek keretében négy, korábban a főmederről kövezéssel leválasztott és részben feltöltődött mellékágat tudunk helyreállítani.
- Az „Élőhelyrehabilitációs célú kotrás a Rezeti-Duna területén” KEOP pályázat keretében el kell készíteni és be kell nyújtani a kivitelezésre vonatkozó, második körös pályázatot.
- Az „Élőhelyrehabilitációk a Duna-Dráva Nemzeti Park illetékességi területén” KEOP pályázat keretében el kell készíteni, és be kell nyújtani a kivitelezésre vonatkozó, második körös pályázatot.
- Az IPA pályázati rendszerben be kell nyújtani egy új pályázatot a Béda-Karapanca Tájegységben található Belső-Béda holtág rehabilitációjára és horgászati infrastruktúrájának fejlesztésére. A pályázat célja, hogy bemutassa, hogyan lehet magas színvonalon összehangolni a természetvédelmi célokat más területhasználati igényekkel. A horvát féllel való együttműködés célja az is, hogy megalapozza a tervezett határon átnyúló Bioszféra Rezervátumba tervezett közös irányító, koordináló tevékenységet is.
- KEOP pályázati forrásból el kell végezni a tervezett barlanglezárások, felújítások kivitelezési tevékenységét.